

REDAKCAJA
I ADMINISTRACJA
Rua Em. Pernetta, 842
Prnumerata roczna
W Brazylii 20\$00
W Argentynie, Urug-
waju i Paragwaju
5 pezów argent.
W U.S.A. itd. 2 dol.
Płatna z góry
Cena numeru \$400
Za Kurytybą \$500

GAZETA POLSKA W BRAZYLJI

Primeiro Jorna
em lingua polo
nêsa na Ameri
ca do Sul
Adres na listy i prze-
syłki pieniężne:
GAZETA POLSKA
Caixa Postal B
CURITIBA — PARANA

NR. 23 KURYTYBA S. PAULO NA NIEDZIELE DNIA 9 CZERWCA ROK 1940

DYREKTOR: P. OLIVEIRA SAPORSKI

REDAKTOR I WYDAWCA: PAWEŁ NIKODEM

Produkcja złota w Brazylii

Przeszły niestety czasy, kiedy Brazylija liczyła się do największych dostawców złota w całym świecie. Zajmowała ona niegdyś pierwsze miejsce w tym szeregu, spadliśmy stamtąd na 8-me, a może jeszcze niżej. Pierwszym dostawcą szlachetnego kruszczy są dziś Unia Północno-Amerykańska, Rosja i Kanada i Stany Zjednoczone. W roku 1939 wydobyliśmy w Brazylii złota wartości około 88 milionów mlr., co stanowi 20 procent kopalnictwa krajowego. Upadek produkcji złota w Brazylii został spowodowany wyczerpaniem złóż aluwialnych, czyli innymi słowy wyczerpaniem się złota gruboziarnistego w piasku i pokładach nad rzekami. Dziś najważniejszą częścią naszego złota jest wydobywana procesami chemicznymi. Wśród stanów, które wydobywają złoto, pierwsze miejsce zajmuje Minas Gerais ze słynną kopalnią St. John del Rey w Morro Velho. Potem idzie Parana (122 kg. złota w 1939), następują Goyaz, Maranhão, Matto Grosso i Parã, te ostatnie dostarczają jeszcze złota z płuczek.

Cuyabã, stolica stanu Matto Grosso, w którym istnieją do dziś wydajne płuczki złota. — Cuyabã capital do estado de Matto Grosso onde ainda hoje existem numerosos garimpos.

A produção do ouro no Brasil

Passou-se infelizmente, o tempo, em que o Brasil se contava

entre os grandes produtores de ouro no mundo. De primeiro lugar que ocupavamos, caímos a oitavo lugar ou talvez a um lugar ainda inferior. Hoje, os grandes produtores desse metal precioso e cotizado são Uniao Sul Africana, Russia, Canada e Estados Unidos. Em 1938 produzimos ouro num valor de 88.000 contos, mais ou menos ou seja 20 por cento do total da nossa producao mineral. Si a producao do ouro no Brasil caiu, foi devido ao esgotamento dos aluviões ou dito de outro modo, devido ao esgotamento do ouro que se encontrava em pepitos e folhetos nas areias e terra. Hoje, a maior parte do nosso ouro é extraido por processos quimicos. Entre os estados que produzem ouro, figura em primeiro lugar Minas Gerais com a sua famosa mina de St. John del Rey, o Parana (co.n prod. de 122 kg. em 1939) e os estados de Goyaz, Maranhão, Matto Grosso e Parã, esses últimos com jazidas de aluvião.

Rola kredytu w gospodarstwie rolnym i umiejętność posługiwania się nim

Każde najmniejsze nawet gospodarstwo rolne jest przedsiębiorstwem, którego celem jest osiągnięcie z pracy jak największych korzyści. Leży to nie tylko w interesie tego kto dane gospodarstwo prowadzi, ale i w interesie całego społeczeństwa i państwa. Działanie zatem każdego gospodarstwa polega na umiejętności wykorzystania trzech czynników: ziemi, kapitału i pracy. Pozostawiając na uboczu zagadnienie uprawy ziemi, które bardzo ważną rolę odgrywa w dochodowości gospodarstwa, oraz nie zatrzymując się na zagadnieniu opłacalności pracy, która związana jest zarówno z wydajnością uprawy jak i z właściwym jej zorganizowaniem i usystematyzowaniem, zajmijmy się szerzej zagadnieniem kapitału i jego znaczeniem w gospodarstwie rolniczym. Rozpatrując to zagadnienie musimy stwierdzić, że kapitał w rolnictwie dzieli się na dwa rodzaje: a) kapitał inwestycyjny, b) kapitał obrotowy. Kapitał inwestycyjny może być zarówno długoterminowy jak i średnioterminowy, a to przede wszystkim będzie zależało od charakteru inwestycji. Kapitał obrotowy będzie z zasady krótkoterminowy. Ody mowa o roli kapitału w gospodarstwie rolnym, to zarówno kapitał długoterminowy inwestycyjny jak i obrotowy, może być dwójakiego pochodzenia, a więc może to być kapitał własny albo obcy — wypożyczony. Jeżeli gospodarstwo rolne posiada i operuje wy-

łącznie kapitałem własnym, to jest ono z natury rzeczy bardziej rentowne, niż gospodarstwo, które operuje kapitałem wypożyczonym. Na ogół można jednak przyjąć, że każde — nawet najzasobniejsze gospodarstwo potrzebuje choćby przejściowo, kredytu krótkoterminowego i to najczęściej w okresie przednowokowy. Kupno nawozów, narzędzi rolniczych, lepszego ziarna do siewu, dokupienie inwentarza — pociąga za sobą jednorazowy większy wydatek, który nie zawsze może rolnik pokryć z odłożonej gotówki i wówczas zjawia się konieczność szukania kredytu. Dox. nast. O papel do credito nos estabelecimentos agricolas e a habilidade em utiliza-lo Todo estabelecimento agricola, por menor que seja, é uma empresa cujo fim é tirar o maior lucro possível do labor ali empregado, e isto, não somente no interesse daquele que dirige o estabelecimento como também no interesse da sociedade e do país. O funcionamento de estabelecimento agricola baseia-se portanto na habilidade da exploração dos fatores: terra, capital e trabalho. Deixando de lado os problemas inherentes ao cultivo da terra, qual sem duvida, desempenha uma função basica no rendimento do estabelecimento rural e, não nos ocupando igualmente com a questão do "trabalho compensador", o qual acha-se estritamente ligado ao rendimento da cultura, assim como — a sua conveniente organização e sistematização, ocuparemos aqui do problema: „

Parana na 1-szym miejscu

Parana wybiła się na pierwsze miejsce wśród innych stanów brazylijskich w czasie wystawy map municypalnych, otwartej świeżo w Rio. Zbiór map parańskich zwrócił tak dobitnie uwagę Prezydenta Republiki, że wysłał on do Interwentora Manoela Ribasa telegram następującej treści: „Otworłem właśnie i zwiędziłem wystawę map wszystkich municypaliów brazylijskich, i z miejsca wystawy przesyłam Panu wyrazy mych gratulacji za zupełną i wspaniałą formę, w jakiej Parana się zareprezentowała“.

O Paraná em 1-6 lugar

O Paraná logrou obter o primeiro lugar entre todos os Estados da União na grande exposição de mapas municipais, recentemente inaugurada no Rio. A coleção de mapas paranaenses impressionou de tal modo o Presidente da Republica que S. Excia. enviou ao Interventor Manoel Ribas o seguinte telegrama: „Venho de inaugurar e percorrer a exposição de mapas de todos os Municípios do Brasil, e do proprio recinto da exposição envio-lhe minhas felicitações pela forma completa e brilhante com que o Paraná se fez representar.“

Na krótkiej fali

Rio. Międzynarodowy Krzyż Czerwony prosi o pomoc dla nieszczęśliwych uchodźców z terenów nawiedzonych wojną a pozostających pod jego opieką. Buenos Aires. Statek argentyński „Uruguay“, wiozący pszenicę do Belgii, poszedł na dno od torpedy niemieckiej. Stało się to blisko brzegów Hiszpanii. Ondas curtas Rio (Havas, ag. francesa). A Cruz Vermelha Internacional solicitou auxilios para os infelizes refugiados das regiões invadidas que estão sob a sua proteção. Buenos Aires (A.N. Brasileira). O vapor argentino „Uruguay“ com carregamento do trigo destinado a Belgica, foi torpedeado por um submarino alemão nas costas de Hespanha.

capitał e a sua importancia no estabelecimento agricola. Analisando esse problema devemos notar que o capital na agricultura compreende duas modalidades: a) capital de inversão b) capital de movimento. O „capital de inversão“ póde ser tanto a longo prazo quanto a prazo medio e isso dependerá em primeiro lugar da natureza da inversão. O „capital de movimento“ será sempre a prazo curto. Quando falamos do papel do capital no estabelecimento rural então, tanto o capital de inversão quanto o de movimento poderão ter dupla origem, ou seja: „capital próprio“ ou „capital extranho“ — emprestado. Um estabelecimento agricola que opera somente com o capital próprio será necessariamente mais economico que um outro que emprega capital emprestado. No entanto podemos estabelecer por regra que mesmo o estabelecimento mais bem provido necessita, ao menos temporariamente, de créditos a curto prazo, principalmente na época anterior às colheitas. Também a compra de adubos, maquinas agricolas, sementes seleccionadas, a ampliação do inventario, etc. requerem um dispendio maior „a vista“ que nem sempre póde o agricultor saldar de seus fundos de reserva e surge-lhe a necessidade da procura de crédito. (Continua)

U końca pierwszego rozdziału wojny

Dzienniki paulistańskie, m. in. „O Est. de S.P.“ i „Diario de S.P.“ przynoszą następujące słowa naczelnego wodza wojsk polskich generała Sikorskiego: „Bitwa, która się toczy na polach Flandrii, wbrew przewidywaniom Hitlera, wchodzi w nowy okres. Przez poddanie się króla Belgów odkryte zostało lewe skrzydło wojsk sprzymierzonych wraz z ich tyłami. Jednakże dywizje francuskie i angielskie, pod wodzą generałów Prioux i Blanchard, nie złożyły oręża. Spełniły one swe zadanie, a nieprzyjaciel, który liczył na zwycięstwo błyskawiczne, otrzymał wielkie straty. Stracił przeszło 2 i pół tysiąca samolotów, a nie zdolał przeszkodzić działaniom lotniczym sprzymierzonych, mimo iż był silniejszy liczbą. Nie zdolał też niemiecki wycofać się sprzymierzonych z Belgii. Lotnictwo sprzymierzonych sprawnie kontroluje powietrzna nad Dunkierką (port francuski nad kanałem La Manche), która pozostaje w rękę Francuzów. Na froncie rzek Somme i Aisne powstała nowa linia obronna, usypiana rękami wojsk alianckich. Zachwiała się tym sposobem przewaga, jaką mieli Niemcy na początku, przy przełamaniu frontu koło Sedan. Hitler nie osiągnął tego, co zamierzał. Wręcz przeciwnie, najazd jego wzbudził wielkie siły w narodach francuskim i angielskim, porywając je do zaciętej walki. Narody te płacą dziś drogę za pobłażliwość i wielokrotność, okazaną Niem. Po tragicznych przebiegach, doznanych w ostatnich dniach, demokracje zachodnie pokażą światu, począwszy od dziś, co wartają. Rządy Reynauda i Churchill'a są dowodem woli sprzymierzonych, aby wyrzucić z Niemiec się do upadłego. Są one gwarancją wspólnych wysiłków wszytkiej ludności. Merszałek Petain i generał Weygand, to wybitne osobistości, reprezentujące wszystkie co szlachetne i wielkie w narodzie francuskim. Oddziały polskie, lądowe, morskie i powietrzne walczą razem ze sprzymierzonymi, dając cenne dowody energii i odwagi. Przyjmujemy zatem na siebie wszystkie ofiary, ponieważ fakt, że znamy prawdziwie cele tej wojny, nosi w sobie zapowiedź zwycięstwa“.

za da inglêza, levando-as á luta feroz. Essas nações pagam caro hoje a indulgencia e a longanimidade testemunhadas aos alemães, depois da guerra de 18. Depois dos trágicos sofrimentos destes últimos dias, as democracias occidentaes mostram, de agora por deante, o que valem. Os governos de Reynaud e Churchill são a prova da vontade dos aliados, de resistir custe o que custar. São garantias dos esforços communs de toda a população. O marçal Petain e o general Weygand são personalidades eminentes e representativas de tudo o que ha de nobre e grande na nação franceza. Unidades polonezas em terra; no mar e nos ares estão lado a lado com os exercitos aliados e dão sobejas demonstrações de energia e coragem. Aceitamos portanto todos os sacrificios porque o facto de conhecermos o objectivo verdadeiro desta guerra já é uma promessa da victoria“.

W POWIETRZU

Paryż. Wódz naczelny gen. Weygand złożył w „Rozkazie Dziennym“ pochwałę dla odwagi i poświęcenia lotników polskich, którzy walczą z nieprzyjacielem z siłą prawdziwie nadludzka. Większość lotników polskich to uczestnicy wojny wrześniowej na ziemiach swego kraju i mają straszliwe rachunki do wyrównania ze swym wrogiem. Sam znak Białego Orła, widniejący na polskich aparatach, napelnia przestrachem germańskich pilotów. Lotnicy polscy, gdy któryś z nich odniesie w powietrzu śmiertelną ranę albo też ujrzy, że aparat doznał ciężkiego uszkodzenia i trudno go będzie o-

calić, kierują swe maszyny z całą szybkością na największe aparaty nieprzyjacielskie i uderzają w nie ze straszliwym rozpędem, znajdując śmierć wspólną z wrogiem, w podniosłej radości odniesionego zwycięstwa.

No ar

Paris (Havas, agencia francesa) — O generalissimo Weygand numa „Ordem do Dia“, elogiou a coragem e o espirito de sacrificio dos aviadores poloneses, que lutam com adversario com uma furia deveras sobre-humana. A maioria dos aviadores poloneses, que tomaram parte da campanha do mes de setembro do ano passado, no seu pais, tem contas terriveis de ajustar com os adversarios. Somente a effigie da Agua Branca, que ostentam os aparelhos poloneses, faz estremeceer os pilotos germanicos. Os aviadores poloneses, mortalmente feridos ou reconhecendo que seus aparelhos estão gravemente danificados e que seria difficil salva-los lançavam seus aparelhos com toda a velocidade sobre os mais potentes aparelhos adversarios, morrendo junto com o inimigo, na alegria sublime, da victoria alcançada.

Z ostatniej chwili — Ultima hora

Rio. Department Prasy i Propagandy wypuścił afisze i rozrzutki następujące treści: „Być neutralnym, to znaczy tyle, co służyć Brazylii“. Londyn. Minister Eden oświadczył, że 45 wojsk angielskich we Flandrii wyratował się i zostało przewiezione do Francji. Porty Calais i Dunkierka zostały opuszczone. Rio. O Departamento de Imprensa e Propaganda em cartazes amplamente distribuidos concita a população a: „Praticar a neutralidade e servir o Brasil“. Londres (UP, ag. americ.) O ministro inglez Eden declarou que 45 dos efetivos britânicos em Flandres haviam sido salvos e conduzidos a Inglaterra. Os portos de Calais e Dunkerque foram abandonados.

Zapamiętaj

dobrze ten znak

Pomada Minancora

Jest to godło znanej i cudownej maści

Jest to najlepsza maść, która leczy wszystkie rany na skórze ludzkiej, a ma nawet zastosowanie u bydła

HAB MINANCORĘ NIEMIA LEPSZĄJ POMADY

Farmacia Cruz w Avaré, stan S. Paulo wyleczyła pomadą MINANCORA wrzody, których nawet preparat 914 nie zdolał być usunąć. Pani Carolina Palhares z Joinville wyleczyła jednym pudelkiem rany, zafekowaną od 9 lat. Były setki podobnych wyleczeń.

POMADA MINANCORA jest w użyciu w szpitalach domach zdrowia i klinikach lekarskich.

WAŻNE Prawdziwa POMADA MINANCORA nie jest nigdy sprzedawana inaczej, jak tylko w pudełczkach oryginalnych z godłem, jak wyżej. Odrzućcie naśladownictwa! Żądajcie tylko MINANCORY prawdziwej, w pudełku oryginalnym.

Uważajcie dobrze przy zakupnie!

Jest to produkt Laboratorios „Minancora“, Joinville

Każdy zapobiegliwy gospodarz stara się, aby miał zawsze w domu znakomite piwo **IMPERIAL PILSEN** oraz świetny i nowy wynalazek „**DELICIOSO**“ z soku pomarańczowego bez alkoholu z **BROWARU ATLANTICA** — Curitiba, Av. Iguaçu nr. 153. Telefony 790 lub 791

SEJAMOS BRASILEIROS

As recomendações do sr. Presidente da Republica, aconselhando aos brasileiros, calma e tranquilidade, em face do conflito que ora convulsiona o solo do Velho Mundo, tem por objetivo a manutenção do esplendor do estado de cousas em que vivemos.

Muito embora os nossos sentimentos e as nossas emoções não se possam afastar do teatro em que se desenrola o drama pavoroso da guerra, com todo o seu enorme e tragico cortejo de dor, de lagrimas e de sangue, as nossas opiniões não se devem manifestar publicamente para que essas manifestações não venham perturbar o ritmo de nossa vida.

Materialmente, nada temos a ver com o conflito e suas causas. Nossos problemas, as necessidades urgentes da nossa vida de povo, em franco desenvolvimento, as dificuldades que temos a vencer, o esforço necessario ao aproveitamento e ao fomento das nossas inexauríveis fontes de rendas, devem ser a nossa preocupação, o alvo das nossas atenções.

O Brasil avulta, cenário do Mundo Novo, com a grandeza incomparavel da mentalidade sentimental de seu povo, capaz de todos os heroísmos, digno, sacrificado, de todos os heroísmos e até do sacrificio supremo do sangue e da vida, pela felicidade, pelo prestigio, pela grandeza da Patria que Deus lhe deu.

E a melhor, a mais prática, a mais racional, e, no entanto, a mais facil das maneiras de concorrer para esse maximo objetivo, é o respeito, o acatamento das leis e das recomendações governamentais e a sua execução

integral e sem vacilações. Muito embora, nos contraria e dilatare o coração, nos fira o sentimento, o noticiario abundante e minucioso dos horrores dantescos que se registram no Velho Mundo, não devemos passar daí, nas nossas expansões. Paixões provocadas ou aguçadas pelos acontecimentos que se dellagana na Europa não podem transbordar do intimo de cada um, para que seja integralmente obedecida e cumprida a lei que determinou a posição do Brasil, nos terríveis momentos, tão difíceis para a humanidade. As recomendações governamentais ai estão, prevenindo futuros acontecimentos que o nosso patriotismo não permitirá se venham a registrar. A administração publica cumpre o seu dever, pondo em publico, para o conhecimento geral a sua maneira de encarar a situação. Resta tambem que todos os brasileiros conscientes dos seus deveres e das finalidades do seu patriotismo, se constituam auxiliares eficientes das autoridades a quem cabe a manutenção perfeita da nossa neutralidade. Manifestações e expansões capazes de comprometer essa neutralidade, ou mesmo de molde a se constituirem em desrespeito ao dispositivo com o qual o governo determinou a posição do pais, em face do conflito, devem ser repelidas com toda a energia. Isso só para que se não verifiquem excessos e abusos, cujas consequências podem ser das mais graves, das mais sérias para a vida normal do pais. Antes de tudo, acima de qualquer paixão ou simpatia, sejamos brasileiros. (Da D.O.P. Soc.)

ważnienia na zawieranie kontraktów handlowych w obcych walutach przez pokrycie należności z przywozu, pochodzącego z krajów: Dania, Holandia, Belgia, Norwegia, Słowacja, Luksemburg i Polska. Rachunki kupieckie z tych państw mogą być wyrównywane przez tymczasowe złozenie do banku odpowiedniej kwoty w milrejsach.

BAL
Zarząd Tow. Debreczynno-Rozrywkowego „Lwiązek”, zaprasza wszystkich swych członków na bal który urządza dnia 8 czerwca (sobota) o godz. 21 Wstęp bezpłatny, za okazaniem kwitu m. 5 (maj). Za zarząd A. Wiśniewski I sekretarz.

Noticias do Paiz

Obra do Presidente Getulio Vargas
O Departamento de Imprensa deseja divulgar uma obra de grande envergadura do presidente Getulio Vargas. Para recolher dados desde o inicio de seus estudos, de sua atividade na advocacia e na imprensa politica, o DIP incumbiu dessa tarefa, o conhecido jornalista carioca sr. Barros Vidal, quem já se acha em Porto Alegre.

Carvão
No anno passado, o Brasil produziu mais de 1 milhão toneladas de carvão: RGRS 840 mil ton., Sta Cat. 200 mil, Paraná 2 mil toneladas. As maiores companhias carboníferas acham-se instaladas em S. Jeronymo, RGRS. No Paraná o carvão explora-se em Barbosa, no norte do Estado. O produto de Sta Cat. (Crescuma) presta-se á fabricaçao de coque. Em geral, o carvão nacional contém cerca de 35% de cinzas.

Pinho do Parana
O Conselho Federal de Comercio Exterior verificou, que o pinho do Paraná representa 76% da exportação de madeiras brasileiras, com valor acima de 100 mil contos de reis. Nos annos 1933-38, Sta Cat. exportou em total quasi 2 milhões de metros cub. de pinho.

Papel
O Departamento de Imprensa e Propaganda no Rio resolve não conceder registro a nenhum jornal novo durante o anno corrente. Essa resolução foi tomada em virtude tambem da necessidade de defesa dos interesses economicos das legítimas empresas jornalísticas e operarias que nelas trabalham, as quaes atravessam neste momento a maior crise registrada na historia da imprensa do nosso pais, determinada pela impossibilidade de importação do papel dos antigos centros produtores e ainda pela falta de fretes e seguros e á carencia do produto nacional.

Barbaro crime
Comunicam-nos de Balise, mun. de José Bonifacio, ter se registrado a 9 de maio barbaro crime cuja vítima foi Ema Zanadei de 15 anos de idade. A policia local está empenhada em descobrir os criminosos tendo até agora feito mais de 40 prisões de pessoas suspeitas. Julga-se o motivo do horrivel assassinato por estrangulamento, ser um ato de vingança.

Comercio
O Banco do Brasil suspendeu, até segunda ordem, as autorizações originarias da Dinamarca, Holanda, Belgica, Noruega, Eslovaquia, Luxemburgo e Polonia. Nos vencimentos de títulos oriundos destes países poderão ser feitas em depositos provisionais em milrejs nas condições usuais.

Paryż. Naczelne dowództwo francuskie ogłasza, że jedna z eskadr polskiej straciła 6 niemieckich aparatów. Należący do innej eskadry polskiej porucznik Borkowski zestrzelił dwa wielkie bombowce niemieckie typu „Dornier”.

Paris (Havas agencia francesa) O alto comando francies comunicou, que uma esquadra de aeroplano destruiu seis aparelhos inimigos. Numa segunda esquadra o primeiro tenente Borkowski abateu dois grandes aparelhos de bombardeio alemães, tipo „Dornier”.

Comitê de Socorro às Vítimas da Guerra na Polonia
(Autorizado pela Cruz Vermelha Brasileira) Divisão Paranaense
Presidente: Dr. Vitor do Amaral
Tesoureiro: Padre João Paika

Wkładki wpłacone do Komitetu Zbiórki
Państwo Konsulostwo Gen. Józef i Irena Gieburowsky z okazji rocznicy Konst. 3-go Maja złożyli na ofiary wojny w Polsce 1:000\$000

Z listy Jana Posańskiego z Vera Guarani: Artur Buczek 10, Po 5; M. Tomaszewski, F. Radaszyński, H. Szczepańska, B. Czeluskiński. Mniejsze składki 81. Razem 111\$000

Z listy Władysława Kuskowskiego z Rio Carolina: Feliks Mioducki 10, Władysław Kuskowski 10. Po 5; S. Kulpa, B. Lorenc, A. Lorenc, F. Piątkowski. Mniejsze składki 20. Razem 60\$000

Ks. Józef Poliga ze składki podczas nabożeństw. Stanistawa w Kurytybie 25\$7.0

Z występu P. Dory Kaliny urządzonego w cine „Imperial” w Kurytybie w dniu 30-IV b.r. 274\$500

BOL
Jedynym srodkiem dla usmierzenia go jest UŻYCIE BALSAMU STA. HELENA

Pierwszorządny w S. Paulo Zakład Krawiecki Wykonuje garnitury męskie z największą dokładnością podług wymagań nowoczesnej estetyki **Wincenty Pozerski** Rua Visc Rio Branco, 782 róg Rua Duque de Caxias TELEFON 4-4677 (8-4)

Pierwszy w S. Paulo polski Skład mebli używanych SPZEDAZ I KUPNO Zadolenie kupującego w wielkim wyborze; staranne wykończenie i racjonalna cena **Edward Ludkiewicz** Rua Monsenhor de Andrade, 235 Blisko kościoła Braz-S. Paulo

Drukarnia „Baltica” w S. Paulo Wykonuje druki we wszystkich językach Bilety wizytowe, handlowe, listy i ko, perty firmowe, blankiety, cyrkularze, plakaty zaproszenia ślubne, katalogi, wogóle wszelkiego rodzaju druk. Pozamiejscowym wysyła próbki druków za nadesłaniem na kosztu przesyłki. Adresować: **TIPOGRAFIA BALTICA Alexandre Bumbilis** Rua Joac Theodoro, 194 — SÃO PAULO Tel. 4-8326

Rodacy chorzy Wasze zdrowie ma pełno niepodzianek! **Zródło zdrowia — Lekarstwo Carminativo Plazuka** z ziół i korzeni leczniczych; szybko działające na choroby żołądka, kiszek i wątroby. Również na ból lub zawrót głowy, kolki, wymioty, brak apetytu i ogólne zaburzenie w organach trawiennych. Sprzedaje się w aptekach i składach aptecznych.

Cx. postal, 1043—S. Paulo Potrzebuję się reprezentantów w interioze. (22-40)

NAJWIĘKSZE ODKRYCIE dla Kobiety
FLUXO-SEDATINA
(REGULATOR VIEIRA)
Kobieta nie będzie wylać cięplota
W 2 godzinach ustają kolki maciczne
Środek zastosowywuje się przy upławach, bólach peridycznych, po porodzie, krwawienia itd.
Środek urookajający i wzmacniający.
FLUXO-SEDATINA jest zalecaną przez 10,000 z górą lekarzy.
FLUXO-SEDATINA znajduje się wszędzie do nabycia.

Uwaga Kolonisci
Do pracy w gospodarstwie polecam Wam narzędzia mego wyrobu, znane już szeroko i wypróbowane najlepiej jakością
Ostrza do plugów, Hamulce do wozów, Miocarnie do prostej słomy
Żądające tych wyrobów moi marki w Waszych sklepach. Jeśli nie otrzymacie, piszcie wprost pod adresem:
Stanisław Szczyptor
ZAKŁAD MECHANICZNY
Contenda via Guajuvira PARANA

KURS NOCNY BEZPŁATNY DLA DOROSŁYCH
Gimnazjum „Novo Atheneu” współpracując z krajową akcją mającą na celu rozpowszechnienie nauki, otworzy z dniem 13 maja bezpłatny kurs szkolny dla osób dorosłych, funkcjonujący w nocy. Zapisy codziennie „NOVO ATHENEU” r. Acuidabam, 278 — Telefon 378

DENTYSTYCI
Dyplomowany Lekarz Dentysta **J. Furmaniak SCHMIDTINGEROWA**
Leczenie zębów, plombowanie, wyjmowanie bez bólu, wprawianie sztucznych zębów, szczęk i t. d.
Avenida Jayme Reis, 216
Przyjmuje od godz. 8-12 i od 1-5 popoł.

DYPLOMOWANY LEKARZ DENTYSTA
Jan Skalski
posiadający długoletnią praktykę, wykonuje wszelkie prace wchodzące w zakres dentystryki, starannie i po najniższych cenach.
Godziny przyjęć: od 8 do 12 i od 13 do 18
Rua Emiliano Pernecka 670 Kurytyba — Parana

Maria Kryńska
Dyplomowany Lekarz-dentysta
przyjmuje od 1 do 6 pop.
Ul. Emano Pereira nr. 356
Telefon 1-2-8-8

„A BRANDINA”
Wielka parowa fabryka cukierków pierwszorządnych, pasty, gumowych, pomadek i t. d.
Cukierki malinowe, kokosowe, miętowe, cytrynowe, znanosowe, truskawkowe, bananowe, mleczne, gumowe Oprócz tych są jeszcze inne gatunki specjalne, nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych. — Uprasza się Szanownych Rodaków o łaskawe przekonanie się, że są najlepszymi i najsmakowniejszymi. Każdy Polak powinien kupować tylko cukierki z polskiej fabryki
„A BRANDINA”
Specjalność fabryki: **Jaja cukrowe BRACIA SOBANIA**
Rua Nunes Machado 3000 Kurytyba — Telefon, 1428 - Parana

UŻYWANY
ofte alnie w wojsku **ELIXIR „914”**
Po kilku dniach użycia tego lekarstwa zauważyć można:
1.)— Krew czystą, wolną po wszelkich nieczystości i dobry stan zdrowia.
2.)— Zniknięcie przyszczoł, egzemy, wrzodów, swędzenia, ran jatrzących etc.
3.)— Zniknięcie zupełnie REUMATYZMU, bólu w kościach i bólu głowy
4.)— Zniknięcie objawów syfilistycznych i wszelkich niedomagań powodowanych przez syfilis.
5.)— Łożdek i kiszki w doskonałym stanie, bo „ELIXIR 914” nie atakuje żołądka i nie zawiera joduretu.
Jest jedynym lekarstwem czyszczącym krew, które posiada świadectwa szpitali od specjalistów oczu i syfilistycznych.
PODWOJNE FLASZKI zawierają 2 razy więcej płynu „ELIXIR 914” a kosztuje 50 proc. mniej niż dwie zwykłe flaszki.

Dr. M. Matiskei
ADVOGADO
Spadki
Pomiary sądowe
Wypadki przy pracy
Curityba
Obrona
Malet

Dr. Aleksander Dobrowolski
Klinika medyczno-chirurgiczna
Leczenie żyłaków, wrzodów, hemoroidów. Chirurgia ogólna. Syfilis, choroby weneryczne. Własne laboratorium do analiz.
KONSULTORIUM: Praça Tiradentes, 322. Od 10 do 12 i od 3 do 6 godz.
MIESZKANIE: rua 13 de Maio, 879
Telefon 1036.

Dr. E. Tempiski
LEKARZ
Pierwszy asystent 7-go oddziału Kliniki Wewnętrznej Uniwersytetu Paranańskiego. Były hospitant Szpitali polskich. Specjalności: choroby serca i płuc. Klinika ogólna. Choroby skórne. Leczenie ran i żyłaków przez najnowsze metody.
Konsultorium: — Farmacia Gusira tel. 675 rua Marechal Floriano 740 — Kurytyba. — Od godz 10 do 12 i od 2 do 5. Rezydencja: — Av. Silva Jardim nr. 285 Tel. 677.
Przyjmuje wezwania w dzień i w nocy

DR. JANINA WĄTROBIANKA
CHOROBY DZIECIĘCE I KOBIECE
— PORÓDY —
KLINIKA OGOLNA
— WYJAZDY NA KOLONJE —
Konsultorium i rezydencja: MARECHAL MALLET

DR. DANTE ROMANO
Z praktyką w szpitalach berlińskich Internista Szpitala Ewangelickiego w Rio de Janeiro. Profesor sekcji operacyjnej na Fakultecie Medycyny. Leczy syfilis, choroby dróg moczowych i kobiece. Promienie ultra-fioletowe, operacje wyrostka robaczkowego, przepukliny, hemoroidów, wrzodów i no wtowdroj, chirurgia pochwy rozrodzkiej jajników, owrzodów, pcherza nerek, żołądka, płuca, gruźlicy, wątroby, t. d.
Konsultorium: Praça Tiradentes Nr. 564 (nad apteka Minerwa)
Rezydencja: Praça Senador Cordeiro, 4

Dr. Carlos Heller
z praktyką w szpitalach w Hamburgu Paryżu i Wiedniu. Szef kliniki ginekologicznej i kliniki medycyny.
Klinika medyczna. — Choroby płciowe, skórne, pociowe. — Promienie ultrafioletowe.
Konsultorium: — Farmacia Avenida, av. João Pessoa, 68 — od 10,30 do 11,30 i 4 do 6. — Farmacia da Ordem 11 Praça da Ordem od 9 do 10.
Telefony: Konsultorium 875
Mieszkanie 424

DR. M. ISAACSON
Profesor Fakultetu Medycznego na Uniwersytecie Paranańskim
Operacje i pomoc przy porodach. — Choroby kobiece. — Gruźlica. — Dżateria. Promienie ultra-fioletowe
Konsultorium: Praça Zacharias, 62 2-gie piętro. Tel. 1163. Rezydencja Rua Bruno Figueira, 110 (Bate!)

DR. A. POLAN KOSSOBOUZI
Były asystent II. Kliniki Chirurgicznej Uniw. J. P. Warszawy. Lekarz Sta Casa de Misericordia.
Klinika Medyczno-Chirurgiczna
Chirurgia Ogólna.
Ortopedia (zniekształcenie, wady fizyczne, wrodzone lub nabyte) Traumatologia (złamania i zwichnięcia, kontuzje, rany itp.)
KONSULTORIUM: Farmacia Brasil (Pr. Tiradentes 390)
Od 4 do 6-jej pot.
REZYDENCJA: Visc. Rio Branco 1197 Telefon 2669.

Dr. Luiz Schnirman
B. internista zakładu położniczego i kliniki Uniwersytetu Paranańskiego. Choroby wewnętrzne serce, płuca, wątroba, nerki, żołądek i t. d. Choroby kobiece. Hemoroidy, wrzody bez operacji. Drogi moczowe. Operacje. Szybkie leczenie dla chorych z interioru. Na zawołanie wyjeżdża do chorych.
Konsultorium: Edifício Tacla, plac Generoso Marques, 20.
1. piętro, sale 3 i 4, telefon 2554. Od 10 do 11 i 3,30 do 6,30.
Mieszkanie: ul. 24 de Maio, 80. Telefon 153.

Nauka Kroju
Praktyczny podręcznik Heleny Gryzelko z modelami i objaśnieniami. Dział bielizy i krawiecki. — Książka bardzo użyteczna w każdym domu.
(Cena 4\$000)

Wiadomości krajowe

Dzieło Prezydenta Getulio Vargasa
Departament Prasy w Rio pragnie dokonać wielkiego wydawnictwa o życiu i dziełach prezydenta Getulio Vargasa. W tym celu wysłał on do Porto Alegre znanego dziennikarza stoletniego p. Barros Vidal, dla zebrania danych o prezydencie, o jego studiach, adwokatyrze i wystąpieniach politycznych w prasie.

Węgiel
W roku ubiegłym Brazylia wyprodukowała przeszło milion ton węgla, mianowicie: RGRS 840 tysięcy ton, Sta Cat, 200 tys., Parana 2 tys. ton. Największe kopalnie węgla istnieją w S. Jeronymo w pobliżu Porto Alegre. W Paranie wydobywa się węgiel na północny stan, w Barbosa. Produkt katarynki znajduje się do wyrobu koksu. W ogólnie, węgiel brazylijski zawiera około 35 procent popiołu.

Pinior
Federalna rada handlu zagranicznego z siedzibą w Rio stwierdziła, że pinior paranański stanowi przeszło 3/4 wywozu drzewa brazylijskiego zagranicę, przynosząc krajowi rocznie z górą 100 milionów mlr. w roku. W latach 1933-38 sam stan Sta Cat. wywoził niemal 2 mi-

liony metrów kub. drzewa piniorowego.

Papier
Federalny Departament prasy i propagandy w Rio postawił nie udzielić w roku bieżącym wpisu żadnemu nowemu piśmie. Posta owienie to powzięto m. in. przez wzgląd na potrzebę obrony interesów gospodarczych, jakiej potrzebują prawne przedsiębiorstwa dziennikarskie i ich pracownicy. Dziennikarstwo przechodzi w tej chwili najcięższy kryzys, jaki dał się poznać kiedykolwiek w historii prasy naszego kraju. Powstał on przez niemożliwość sprowadzania papieru gazetowego z dotychczasowych rynków zakupu, jakoteż przez zw:żkę kosztów przewozu i ubezpieczenia, oraz drożyznę papieru wyrabianego w Brazylji.

Barbarzyński mord
Piszą nam z Balizy, mun. José Bonifacio w Rio Gr. o strasnej zbrodni, dokonanej dnia 9 maja na 15-letniej Emie Zanadei, córce wdowy. Policja miejscowa prowadzi starania dla wykrycia sprawców i zaarrestowała przeszło 40 podejrzaných osób. Istnieje przekonanie, że zbrodnia, dokonana przez uduszenie dziewczynki, została spełniona z zemsty.

Handel zagraniczny
Bank Brazylijski zawiesił, do dalszego rozporządzenia, opo-

Tow. Polskie im. Józefa Piłsudskiego w São Paulo
Av. do Estado 1855 (ant. 12)
Zebrania tygodniowe odbywają się w każdą środę o godz. 8 wiecz.
Zebrania miesięczne. — w każdą pierwszą niedzielę miesiąca o godz. 5 pp.
Biblioteka otwarta w każdą środę godz. 8—10 wiecz.

CUKIERNIA POLSKA „MAZURKA”
F. SZANKOWSKA & SYN
S. PAULO, ul. Sebastião Pereira, 116 (Sta Cecilia); Tel 5-5403
Specjalności: Pączki warszawskie, lody wysm.ente
Przyjmuje zamówienia na wszelkie uroczystości.
Wysyła do domów (28-40)

LAS
Ziemia na małą fazendę, a to 3 duże szakry przy nowo zrobionej drodze do Serra Esperança, tylko 5 km. od kolei, kilometr 457 linha Sul. Sprzedam 160 akrów po 150 mlr. na dobrych warunkach. — Ziemia dziewczyna najeżdż się do sadzenia i pastwisk dla bydła oraz hodowli świń. Wysokie położenie, dobre wody, piękne widoki. Są miejsca bez mrozów, co można wykorzystać do stosownych plantacji. — Odległość od stacji Paulo Frontin 12 km., od Dorizonu również 12 km.
Informacji udzieli **Hieronim Filipiak** w DORIZONIE albo **Roman Paul** w MARECHAL MALLET. — Papiery własność gwarantowane.

BIURO ADWOKACKIE
DR. LUDWIK WOLSKI
U. da Victoria — Porto União Parana
Prowadzi sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, spadkowe i imbituzne.

LIICYTATOR URZĘDOWY STANU PARANA
FRANKLIN SOARES JUNIOR
Rua Mar. Deodoro nr. 396
Biuro otwarte o 9 do 11 i pół z rana oraz od 13 do 18 po poł. Przyjmujemy do sprzedaży na licytacji: towary, tkaniny, płótna, drobiazgi, maszyny narzędzia do domowego użytku, radio, biżuterię zegarki, żelazo, wszelkie narzędzia, automobile, książki, meble piniorowe i imbituzne.

LEN LEN LEN
CIA S. MANOEL S.A.
Fabryka w Araukarii
Fabryka kupuje za gotówkę po najlepszych cenach wszelkie ilości słomy i nasienia lnu.
Dostarcza nasiona selekcyjne.
Udziela informacji bezinteresownie.

NIE ROB DOSWIADCZENI!
JEZELI POTRZEBUJESZ OCZYSCIC KREW
UZYJ **ELIXIR DE NOGUEIRA**
Farmaceuta chemika — JOÃO DA SILVA SILVEIRA
Pokonuje SYFILIS we wszystkich periodach WYRZUTY, RANY WOGOLE, REUMATYZM, CZERNY.
Zalecany przez najlepsze lekarzy

Bitwa we Flandrii

Londyn. Żołnierze wojsk brytyjskich we Flandrii (zachodnia Belgia), którzy wrócili do Anglii, twierdzą, że nieprzyjacieli płaci strasznie cenę za swe zwycięstwa. Ranni, którzy mogli chodzić, mieli oczy w szup, jakby pograżeni w śnie. Byli okryci brudem i błotem, z twarzą i mundurami w krwi, wielu z nich kulato. Niektórzy żołnierze mieli buty bez podszew, u innych jedna noga w obuwiu, druga bosą. Szereg rannych miało siwe włosy, a przed 15-tu dniami był to kwiat i śmietana armii brytyjskiej.

Kidrzy z nich mieli chęć do mówienia, opowiadali, rzucając przerażające obrazy bitew w północnej Francji, snując wspomnienia z nieskończonych dni boju, prowadzonego z silniejszym liczebnie wrogiem. Mówili o niestychanych wysiłkach, podejmowanych dla wstrzymania ruszających ciągle dywizji niemieckich, które parły na ślōpo, pod straszonym ogniem karabinów maszynowych i armat. Dodawali, że liczba poległych nieprzyjacieli była tak wielka, iż wojska sprzymierzone, cofając się, używały trupów niemieckich przy stawianiu barykad, zamiast worków z piaskiem.

Wojska angielskie — opowiadali żołnierze — nie ustawały w atakach i kontratakach. Następnie podjęły powolny a ogólny odwrót, aż dotarły do brzegu morskiego pod prawdziwym piekłem żelaza i ogniem bomb z samolotów wroga, a okręty wojenne sprzymierzonych były nieustannie pociśkami z armat w tym pojedynku śmierci, aby zabezpieczyć odwrót swych wojsk.

Przeprawa z Belgii do Anglii przez kanał La Manche odbyła się również pod nieprzerwanymi nalotami aparatów niemieckich, i aż na brzegu angielskim można było dobrze słyszeć huk bomb i wystrzały armat.

Ze źródeł, świadomych stanu rzeczy, wiadomo, że choć sprzymierzeni stracili mnóstwo materiału wojennego w Belgii i we Francji, to jednak główne ich amunicyjnie magazyny i amunicji nie wpadły w ręce Niemców.

A batalha de Flandres

Londres (UP., ag. americ.) Os soldados das forças Britanicas da Flandres que regressaram, declaram que o inimigo paga um preço terrível por seus triunfos.

Os feridos que podiam andar, olhavam fixamente, como soam-bulos. Estavam cobertos de sujeira e barro, com o rosto e as roupas manchadas de sangue, sendo que muitos coxeavam. Varios deles tinham as botas sem solas e outros apenas tinham um pé delas. Tambem se observou que numerosos dos feridos, homens que ha quinze dias eram a flor e a nata do exercito britanico, tinham os cabelos brancos.

Os que ainda tinham animo para falar fizeram uma espantosa descrição das ações realizadas no norte da França, e os intermináveis dias de luta contra o inimigo numericamente superior. Narraram os indescritíveis esforços que tiveram de fazer para conter as divisões alemãs que se renovavam incessantemente avançando às cégas, sob o fogo terrível das metralhadoras e canhões. Acrescentaram que era tal o numero de inimigos mortos que, na retirada, as forças aliadas utilizaram os cadaveres dos alemães como barricadas em substituição aos sacos de areia.

Descrevendo a luta disseram que as forças britanicas não cessaram de atacar e contra-atacar e em seguida, empreediam uma lenta e grande retirada que culminou com a chegada à costa, sob um verdadeiro inferno de ferro e fogo das bombas aereas do inimigo, enquanto dos navios de guerra aliados funcionavam os canhões num duelo de morte para garantir a retirada.

A viagem atravez do Canal da Mancha tambem foi realizada debaixo de continuos ataques aereos dos alemães, podendo-se ouvir da costa britanica o espoucar das bombas e do canhão. Sob o fogo em fonte autorisada que, se bem que os aliados perderam muito material belico na Belgica e na França, os principais depositos aliados de armas e munições não caíram em poder dos alemães.

Pensionat „Rio Branco” w Kurytybie

Pierwszorzędna kuchnia. Przyjmuje pensjonistów i podłożnych. Daje obiady i kolacje także w niedziele. Ceny przystępne. Czystość i dobra obsługa. Ul. Mal. Floriano Peixoto, 864, blisko ul. V. Guarapuava.

Narwik wzięty

Londyn. Silne oddziały angielsko-polskie wylądowały w okolicy Narwiku i zdobyły miasto na Niemczech w dniu 29 maja. Z miejscowości Balanger na południe od Narwiku donoszą, że wojska polskie wytepiły 60 niemieckich skoczków samolotowych. Poddało się nadto 4 niemieckich spadochroniarzy, którzy od 4 dni byli straceci w lasach, bez pożywienia. Głód zmusił ich do poddania się najbliższym patrolom norweskim. Jeńcy oświadczyli, że wzniesli się w powietrze na lotnisku Sola koło Stavanger, opuścili się na ziemię przy Storletten, gdzie zamierzali znaleźć wojska niemieckie, lecz ich tam nie było.

Tomada de Narvik

Londres (Reuter, Ingl.) — Fortes contingentes anglo-polonezes desembarcaram na região de Narvik. Corsta que a cidade de Narvik foi tomada pelas forças anglo-polonezes no dia 29 de maio. Annunciam de Balanger ao sul de Narvik que 60 paraquedistas foram exterminados pelas tropas polonezas. Quatro paraquedistas alemães se entregaram tendo declarado que ha 4 dias se encontravam perdidos na floresta sem qualquer alimento e que levados pela fome foram forçados a se entregar a patrulhas norueguesas mais proximas. Os detidos declaram que haviam partido do aeródromo de Sola, perto de Stavanger, tendo descido nas imediações de Storletten onde esperavam encontrar tropas alemãs, o que entretanto não aconteceu.

Neutralidade absoluta

Insiste-se por todos os recantos do país, divulgando as disposições emanadas do Governo Federal, em que, perante os acontecimentos que se desenrolam na Europa, seja mantida, sem o menor vislumbre de quebra, a neutralidade absoluta do Brasil, abstando-se brasileiros e estrangeiros, de qualquer manifestação de regosiojo ou desgosto publica ou particular.

Somos um país divorciado completamente do conflito e por isso mesmo padecemos o direito de externar opiniões facciosas, cujas consequências só poderão ter incidentes desagradáveis, com os quais não temos a possibilidade de auferir vantagem alguma. Muito pelo contrario, manifestações dessa natureza só poderão trazer dissabores, quando não complicações perfeitamente evitáveis.

Tudo o que se passa na Europa, coberta de sangue, de desgraças e de traições, nos deve servir de advertencia, ensinando-nos o caminho certo a seguir, na missão patriótica de engrandecer o nosso torrao natal. Não será através de lutas sangrentas que alcançaremos o nosso nobre objetivo.

O Brasil precisa da disciplina dos filhos para proseguir na trajetoria de progresso que vem caracterizando todas as suas atividades desde a implantação do Estado Novo. Não temos nos brasileiro, o direito de mudarmos os rumos das nossas atenções para um conflito alheio, quando é certo que vivemos uma época de trabalho intenso, do qual dependerá a grandezza do futuro da Patria.

E aos filhos de outras plagas, que conosco convivem, comusco traham e conosco desfrutem a riqueza desta terra bendita e pródiga, compete seguir a trilha que nos é e lhes é obrigatoria, identificando-se com os nossos costumes e com as normas de vida, determinadas para aqueles que vivem sob a tutela do Pavilhão Nacional.

A neutralidade do Brasil é absoluta. E cabe a todos os brasileiros e estrangeiros aqui residentes, zelar pelo cumprimento dessa disposição legal, numa demonstração de compreensão e disciplina que nunca deverá sofrer, solução de continuidade.

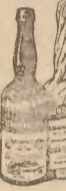
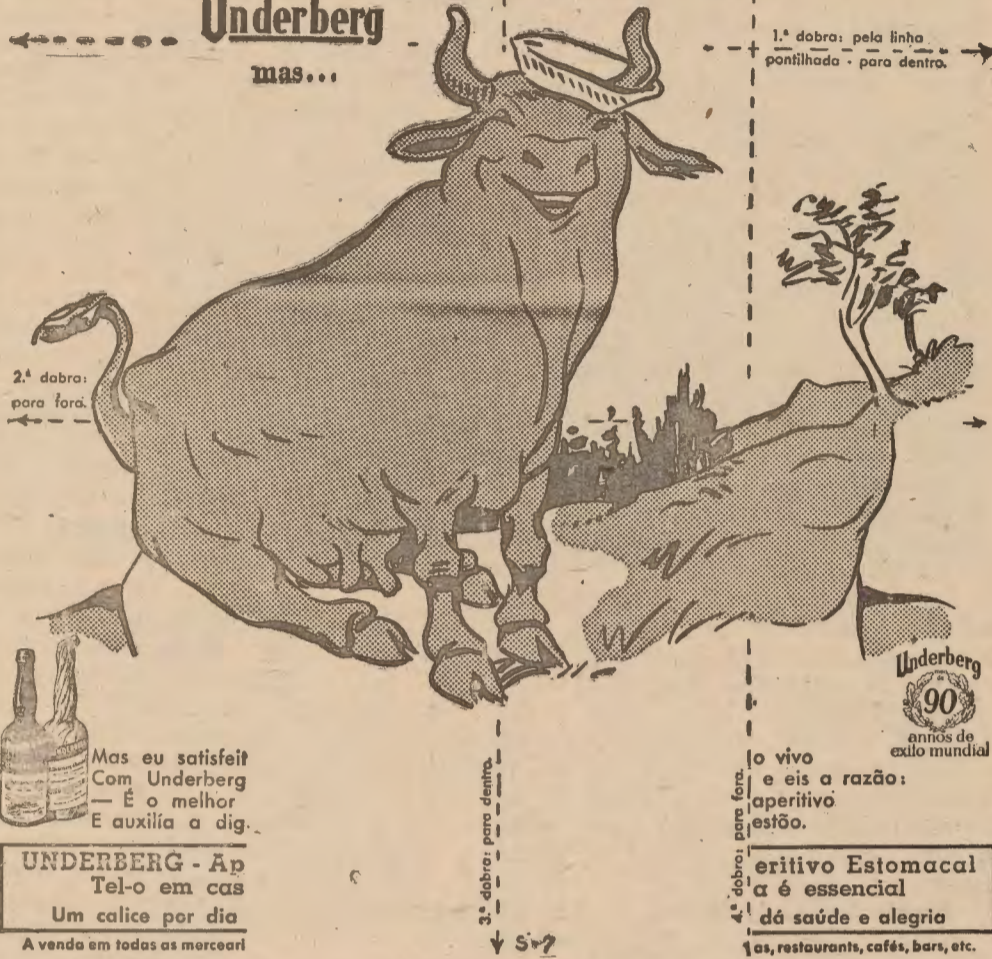
(Da D. O. P. Social)

Estes bichos não tomam

Underberg

mas...

Mas eu satisfizo Com Underberg — É o melhor E auxilia a digestão.

UNDERBERG - Ap Tel-o em casa Um calice por dia A venda em todas as mercearias

90 anos de excelência mundial
o vivo e eis a razão: aperitivo Estomacal a é essencial dá saúde e alegria
em restaurantes, cafés, bars, etc.

SANGUE SANGUE SANGUE
SANGUENOL
(Formula Niemiecka)
Jedynie lekarstwo w swiecie z 8 srodkami wzmacniajacymi: fosfat, wapno, arsenik i L.O.
Po 20 dniach uzycia zauwaza sie:
1. Ogólny powrót siły i zwiększenie apetytu.
2. Całkowite i niknięcie bólów głowy, bezsenności i nerwowości.
3. Ustąpienie depresji nerwowej i wychudzenia u płci obojga.
4. Nabranie na wiele wagi 1-3 kilo.
SANGUENOL JEST WIELKIM WYNALAZKIEM NAUKOWYM — orzeczenie dra Manoela Soares de Castro.

CHIRURG DENTYSTA **MARIA USSYK**
Gabinet dentystyczny, zaopatrzony w najnowsze urządzenia R. 24 de Maio, 584
Przyjmuje od 5 do 7 wieczór

BOLE GŁOWY — usuwają natychmiast polskie proszki **"KOGUTEK" (MIGRENO-NERVOSIN)**

Niezawodna przy łupieżu i wypadaniu włosów. Robi włosy silnymi, jedwabnymi i perfumuje je.
Najlepszy środek przy niedomaganiach skórnych w częściach owłosionych
We wszystkich aptekach i drogeriach
Wyrób Lab. „Minancora” w Joinville

Zawiadamy Szan. pp Kupców w mieście i interiorze o raz wędrownych sprzedawców (ambulantes), że w naszej Fabryce Krawatów znajduj wielki wybór w gotowym zapasie. Modne kolory. Tantej niż w S. Paulo.
Zamówienia z interioru wykonywam natychmiast.

FABRICA DE GRAVATAS ELEGANCIA
CHY Trigueirinho
R. 15 de Nov. 228 seg. andar em frente Louvre. — Kurytyba

„PREDILETA”
Jeden typ --- specjalny
— NAJLEPSZA MĄKA PSZENNA —
MILYR W JOINVILLE (Caina postal, 110)
AGENCI W KURYTYBIE:
LATTES & Cia
Caina postal, 25 Telefon 7-2-2
UL. H.-AL. DEODORO 23 CURITIBA

Poniżej ceny sprzedaje meble jedynie **CASA DAVID**
Ładne meble w polskim stylu Postanowiliśmy zarządzić generalną wyprzedaż. Ujrzeć, to znac / wierzyć! Przyjdźcie do **CASA DAVID**, zanim kupicie gdzieindziej
Meble? — tylko **CASA DAVID** Uważajcie, skład. na 4 drzwi. Many też maszyny do szycia

CASA DAVID
Rua S. Francisco nr 322 — Telefon 1-6-1-7

Naturalizacje
Sprawy sądowe, ściąganie należności
Legalizacja obcokrajowców
(Książeczki tożsamości na zasadzie nowej ustawy)
Ceny umarkowane. Przyjmuje się zlecenia z interioru.
DR J. GELBERT
BIURO — Rua Pedro Ivo nr. 211 Kurytyba

Biuro Adwokackie
Drzy.
Antoni Firakowski
Rua Silva Jardim 1212
Vasco J. Taborda
Szczepan Stasiak
Sprawy cywilne, handlowe robotnicze. Naturalizacje i inventarze. Udzela się informacji w sprawach wojskowych. Odbiór pieniędzy w urzędach publicznych. Przyjmuje się sprawy z interioru i udziela się informacji listownie.
RUA 15 DE NOVEMBRO, 52 — 1 andar od 9—11 i od 2—6

LEN LEN LEN
„SOFITEX”
w Cruz Machado i Marechal Mallet
Fabryka kupuje za gotówkę po najlepszych cenach wszelkie ilości sromy i nasienia lnu
Dostarcza nasiona selekcyjne
Udziela informacji bezinteresownie.

UWAGA, Sz. Rodacy!
Jeżeli jedziesz samochodem z Kurytyby do S. Paulo lub z S. Paulo do Kurytyby—wstap na smaczny obiad do nas
Hotel do Comercio
w Capão Bonito
Hotel znajduje się naprzeciw kościoła. Tu zjesz dobry obiad i wypisz się dobrze. Hotel prowadzi właściciel wraz z rodziną. Obsługa pierwszorzędna.
Józef Kamiński, właściciel.

PALACE HOTEL
KURYTYBA
Rua Barão do Rio Branco 42
Telefony 989 i 990 — Caixa postal 469
70 POKOI Z WODA ZIMNA I BORA-CA, 13 ODDZIAŁÓW Z ŁAZIENKAMI PRYWATNEMI, 2 WINIOWY, SALON DLA RESTAURACJI, HALA I BAR
KUCHNIA PIERWSZORZĘDNA
Auta na stacji do dyspozycji dla gości
Właściciel: **Marcin Jaruga**

iskei
O O
acy
Obrona
Malet
ZE
OWOJSKI
giczna
w, hemo-
yfilis, cho-
laborato-
Tiraden
do 6 godz
Maio, 879
ziatu Kli-
tytetu Pa-
zpitali pol-
y serca i
y skórnę
z najnow-
Gusira
no 740 —
12 i od 2
va Jardim
i w nocy
ANKA
EJE
NA
E —
lencja:
LET
NO
Prinich
geliogio
ricordia w
tekoji ope-
ecny. Le-
ocowych
fioletowe,
rego, prze-
dów i no
rozrod-
pcherza
zów, w.
Tiradentes
Merwa)
Corés, 4
er
Hamburgu
iniki gine
yny.
roby pier
Promienie
Avenida,
10,30 do
da Ordem
do 10.
nie 424
n
nego na
kim
rodach. —
uzlicza. —
fio. etowe
rias, 62
erydencja
(Batel)
UDZKI
chirurgicz-
lekarz Sta
rgiczna
e, wady
nabyte)
zwichnię-
acia Bra-
Branco
man
ożniczego
kiego.
rce, płuc
Choroby
bez ope-
acje.
morych z
wyjeżdza
a, plac
2554. Od
to, 80. Te
ju
Gryzel-
mi. Dział
bardzo
RE W
IRA
IRA
UTY.

Paryż zbombardowany

Paryż 3,6. Ludność Paryża, mężczyźni, niewiasty i dzieci, znalazła się dziś w ogniu bomb niemieckich. Był to największy atak lotniczy w dotychczasowej wojnie. Niemieckie bombowce naddągnęły nad miasto krótko po godz. 13 i zrzucały z wysokości 8 tysięcy metrów przeszło tysiąc bomb, które trafiły w przedmieścia, fabryki i ośrodki przemysłowe. Pewna liczba bomb spadła także w śródmieściu. Atakujących samolotów było od 200 do 300, zestrzelono z nich 17. Liczba ofiar wynosi 200 osób, z czego 45 zabitych. Powstało 13 pożarów w śródmieściu a 91 na przedmieściach. Jedna z bomb uderzyła w budynek konsulatu republiki Chile zabijając 2 pracowników i raniąc innych. Doznały uszkodzeń jeden szpital i szereg szkół. Wśród działaw szkolnej 10-rozdziałwy poniosło śmierć, rannych 18. W gmachach, w których odbywała się uczta, wydana przez francuskiego ministra lotnictwa na cześć ambasadora Stanów Zjednoczonych, uderzyła również bomba, lecz nie wybuchła.

W ostatnich dniach niemiecy bombardowali nadto we Francji miasto Lyon i port Marsylię na Morzu Śródziemnym. Paryż. Po raz drugi w nocy na 5,6 najechały bombowce niemieckie na Paryż. Zdaje się, że tym razem liczba aparatów nieprzyjacielskich była większa niż wczoraj. Wiele bomb spadło na stolicę Francji. W odwecie Francuzi wystali lotników na obloty bombami miast Brema, Hamburg, Kolonia, Dusseldorf i Lipsk.

Paris bombardada
Paris 3,6 (Havas, ag. franc.)

Homens, mulheres e crianças de todas as classes sociais suportaram hoje nesta capital o maior bombardeio aereo registrado na historia, levado a efeito pela aviação alemã, que sobrevoou a cidade em massa, pouco depois das 13 horas, deixando cair de uma altura de 8,000 metros mais do que mil bombas que atingiram os bairros proletarios, fabricas e centros industriais. Poucas bombas atingiram o centro da cidade. Dos aparelhos atacantes calculados entre 200 a 300, foram abatidos 17. O numero total de victimas anunciado oficialmente eleva-se a 200, inclusive 49 metros. Foram registrados 13 incendios no centro da cidade e 91 nos suburbios. Uma das bombas caiu no edificio do Consulado do Chile, matando dois empregados e ferindo outros. Tambem um hospital e diversas escolas foram atingidas. Morreram dez crianças e ficaram feridas outras 18. O edificio onde se realizava um almoço oferecido pelo ministro do Ar ao embaixador dos Estados Unidos, foi atingido por uma bomba que não explodiu.

Foram bombardeados nos ultimos dias tambem a cidade franceza de Lyon e o porto de Marselha.

Paris, 5,6 (Havas, ag. fr.) Novamente hoje de noite, Paris foi visada pelo bombardeio alemão. Parece que o numero de aparelhos inimigos era maior do que ontem. Grande numero de bombas atingiu a capital da França. Em represalia, os franceses mandaram bombardear as cidades de Bremen, Hamburgo, Colonia, Dusseldorf e Leipzig.

kierka we Francji bronią się dzielnie, odpierając istne fale wojska nieprzyjacielskiego.

Londyn. Na niebie Dunkierki toczy się szalona bitwa lotnicza. Mimo iż nieprzyjacieli jest liczebnie silniejszy, lotnictwo angielskie składa ponownie dowód wyższości swych maszyn i pilotów. Gdy straty angielskie nie przeniosły dziś 25 aparatów, niemiecy stracili tu w jednym dniu przeszło 80 maszyn.

Waszyngton. Prezydent Roosevelt wniósł do kongresu żądanie nowej podwyżki na koszty uzbrojenia kraju. Razem Stany Zjednoczone wyznaczają na uzbrojenie astronomiczną kwotę 4 bilionów dolarów.

Londyn. Liczne eskadry znakomitych samolotów amerykańskich przelatują ocean i wylądowują stale na lotniskach Francji i Angli. Wiele z nich wzięło już udział w walce i wykazują one straszliwą siłę niszycielską.

Londyn. Istnieją trzy możliwości, co uczynią Hitler i Mussolini. 1. — Hitler rzuci swe wojska wprost na Wielką Brytanię a Italia zaatakuje równocześnie Francję. 2. — Hitler zaoferuje osobny pokój Francji, już to bezpośrednio, jak też za pośrednictwem Mussoliniego. 3. — Wielka Brytania otrzyma propozycję, aby weszła w rokowania pokojowe „zanim Hitler nakaże kompletnie zniszczenie wysp wielko-brytyjskich“.

Z możliwości tych, pierwsza ma zdaje się najwięcej danych, jak o tem świadczą ostatnie wydarzenia międzynarodowe. Rzym. Rada ministrów Italii zbiera się dnia 4 czerwca i ma określić ściśle požądania włoskie tak w Europie jak w Afryce. Wymagania włoskie będą przedstawione jako propozycja, zdająca się do rozwiązania obecnego starcia. Jeśli pośrednictwo włoskie nie będzie przyjęte, wtedy Rzym przystąpi do wojny po stronie Rzeszy w dniu 6,6.

Rio. Ag. niemiecka To. nadsyła z Berlina taką wiadomość: Na ulicach Dunkierki wre od rana zacięta walka. Opór wojsk, które bronią wycofujących się oddz. brytyjskich, jest niezwykle silny. Niemcy zgromadzili tu około 15 dywizyj.

Londyn. Belgijski adiutant angielskiego dowódcy generała Corta potwierdza że niemiecy stracili w samej Flandrii przeszło 200 tysięcy żołnierzy a blisko milion od początku najeżdzu na Holandię i Belgię.

Hawr. Port francuski Hawr bombardowały samoloty niemieckie. Są zabici i ranni, wybuchły pożary. Francuskie baterie przeciw-lotnicze odparły z powodzeniem najazd nieprzyjacielski.

Budapeszt. Źródło niemieckie To. donosi, że Węgrzy przyjęli protekcję niemiecką i pozwoliły na przemarsz sił niemieckich przez ziemie węgierskie, gdy zajdzie potrzeba.

Budapeszt. Wzdłuż dawniejszej granicy polsko-węgierskiej pojawiły się znaczne siły wojsk sowieckich, co spowodowało rząd budapesztański do wzmocnienia obrony granicznej w Karpatach na pograniczu Rusi przykarpackiej i Galicji.

Londyn. Anglia i Francja rozstawiają na morzu Śródziemnym flotę tak potężną, jakiej tamtejsze wody nigdy jeszcze nie widziały. Kola dyplomatyczne wskazują, że sprzymierzeni okazywali od dawna jak najlepszą wolę a nawet przedstawiali wnioski dla zadośćuczynienia żądaniom włoskim. Siły franko-brytyjskie na morzu Śródziemnym są największe, z jakimi mogłaby się Italia spotkać w jakimkolwiek czasie i na jakimkolwiek morzu.

A Guerra

Paris. (Havas, ag. franceza). O estado maior polonez comunica: „Nossas esquadilhas participam da luta ao lado dos aliados. Os aviadores poloneses tem obtido numerosos e brilhantes sucessos. Varias unidades da infantaria poloneza ja se encontram na linha de frente. Navios de guerra da marinha estão agindo juntamente com a marinha britanica. Não deixamos de combater desde o inicio da guerra. Urna anidade perdida durante a luta ja foi substituida. Os nossos navios de guerra „Blyskawica“ e „Burza“ aateram ultimamente varios avioes inimigos tipo „Heinkel“. Os aparelhos de caça polonezes obtiveram brilhantes vitorias na Noruega, por ocasião da batalha de Snowfjelben e na de Ankenas. Ambas essas localidades se encontram nas imediações de Narvik“.

Paris (Reuter, ag. ingl.) A brigada de caçadores polonezes que tomou parte da conquista de Narvik prendeu numerosos elementos das forças inimigas, apoderando-se de consideravel quantidade de material bellico, inclusive canhões, peças anti-tanques, metralhadoras etc. A brigada infligiu perdas superiores a 200 homens, segundo calculo dos proprios alemães.

Paris (Havas, ag. fr.) A Agencia Oficial Poloneza distribuiu o seguinte comunicado: „Urna brigada de caçadores polonezes tomou parte activa nos combates pela posse de Narvik, destacando-se pelo seu espirito de sacrificio e pela sua bravura. Os nossos soldados executaram as missões que lhes foram dadas com toda a precisão, representando dignamente as tradições de valentia do exercito polonez. Nessas operações fizemos numerosos prisioneiros e tomamos ao inimigo grande quantidade de material de guerra. As perdas alemães foram elevadas. As nossas não foram alem de poucas dezenas de soldados e dois officiaes“.

Londres. (Reuter, agencia inglesa) — Navios de guerra ingleses e polonezes estão bombardeando incessantemente concentrações inimigas na costa da Belgica e da França. Os obuses do destróier polonez „Grom II“ dispersaram uma importante columna de tanques alemães, dos quais alguns apenas conseguiram a salvar-se, fuggindo a toda pressa. Um dos obuses do „Grom II“ atingiu em cheio uma columna de munições e inflamáveis causando uma horrivel explosão, onvida na costa inglesa.

Paris (Havas agencia franceza) Os portos Calais e Dunquerque na França defendem-se com exito repellido as ondas do exercito invasor.

Londres (BBC. Agencia inglesa). Desenrola-se nos ceus de Dunquerque uma tremenda batalha aerea. As ondas de avioes de caça alemães se succedem. Apesar da superioridade numerica do adversario, mais uma vez a aviação inglesa prova a supremacia de suas maquinas e de seus pilotos. Enquanto as baixas inglesas não ultrapassaram hoje de 25 aparelhos, os alemães perderam mais de 80 avioes num dia.

Washington (UP. Agencia norte americana). Com a nova sojcitacão do presidente Roosevelt, os Estados Unidos vão inverter no seu superrearmamento a quantia de quatro bilhões de dolares.

Londres (Reuter agencia inglesa) Numerosas esquadilhas dos excelentes avioes ianquis, após atravessarem o Atlantico, aterrizam constantemente em diversos aerodromos da França e da Inglaterra. Muitos deles já atuaram no front, — mostrandou um assombroso potencial de destruicão.

Londres (UP, ag. americ.) Ha tres teorias, o que pensam a fazer Hitler e Mussolini. 1. — Um ataque directo das hostes de Hitler contra a Gran Bretanha, emquanto, por sua vez, e Italia atacaria a França. 2. — Um oferecimento de paz em separado de Hitler a França, seja directamente ou por intermedio do sr Mussolini. 3. — A proposta a Gran-Bretanha, para que negocie uma paz „antes que Hitler ordene a completa destruicão das Ilhas Britanicas“.

Roma (Havas, ag. franceza). — o Conselho de Ministros da Italia reu-nir-se-à no dia 4 de Junho apresentando então as reivindicacões concretas da Italia tanto

na Europa como na Africa. As reivindicacões serão apresentadas como uma proposta para resolver o actual conflicto. Caso a mediação Italia não seja aceita, a Italia entrara na guerra no dia 6,6.

Rio. A Agencia alemã To telegrafa de Berlina: Nas ruas de Dunquerque luta-se desesperadamente desde madrugada, sendo extraordinaria a resistencia das tropas que protegem a evacuacão britanica. Os tedescos concentraram aqui cerca de 15 divisões.

Londres (UP, ag. americ.) O ajudante belga do general Gort confirma que os alemães tiveram na Flandres mais de 200 mil baixas e quasi um milhão de homens desde a invasão da Belgica e da Holanda.

Havre (UP, ag. americ.) O porto francez de Havre foi bombardeado por avioes alemães, ocasionando diversas victimas e varios incendios. As baterias anti-aerea repeliram com exito o ataque germanico.

Budapest. A ag. alemã To, comunica, que a Hungria aceitou a proteçao de Reich, permitindo quando haja necessidade, a passagem das tropas tedescas pelo territorio hungaro.

Budapest. (UP, ag. americ.) A concentraçao de tropas sovieticas na antiga fronteira poloneza obrigou o governo hungaro garantir fortemente as suas fronteiras nos Carapatos.

Londres (AN. Brasil) — A Inglaterra e a França estão concentrando no Mediterraneo a ma-

ior esquadra já mais vista ali. Os circulos diplomaticos assinalam que os aliados levarão muito tempo demonstrando a sua absoluta boa vontade, e fazendo até oferecimentos directos para a satisfacão das aspiracões italianas.

O potencial aliado no Mediterraneo é o maior que a Italia poderia enfrentar em qualquer tempo e em qualquer mar.

Belgia

Paryż. Ministrowie belgijscy zebrali się w pewnej miejscowości francuskiej i przyjęli dwa dekrety, z których jeden tak powiada: „W imieniu ludu belgijskiego, w zgodzie z Konstytucją i zważywszy, że król znajduje się w mocy najeźdźcy, ministrowie tworzący radę stwierdzają, że król znajduje się w niemożliwości panowania“.

Belgia

Paris (Havas, ag. fr.) Os ministros belgas reunidos em uma localidade franceza, aprovaram os textos de dois decretos, dos quaes um é assim concebido: „Em nome do povo belga, de acordo com a Constituição e considerando que o rei está em poder do invasor, os ministros reunidos em conselho constataam que o rei se encontra na impossibilidade de reinar“.

Maszyny

do pisania i kalkulacji nie używane i nowe, marki Royal i Hermes. Kasz ognio: wale. Archiwa — Kartoteki Adres: Kurytyba Rua Barão do Serro Azul, 44 (sobrado) ANTONIO KLIMKIEWICZ.

Parauquedistas

Paris (Havas, ag. franceza). — Causou indignação nos circulos franco-britanicos a advertencia do Goering, afirmando que em represalia a cada aviator alemão serião sacrificados cinco aliados e a cada paraquedista, serião mortos cincoenta prisioneiros aliados. O Ministerio da guerra francez desmentiu categoricamente a tendenciosa noticia sobre o fuzilamento sumario de aviadores alemães presos em combate. Foram fuzilados somente os paraquedistas que desciam além do front, fantasias de pais, freiras etc., que aliás cometeram crimes previstos pelo código civil frances e internacional. As autoridades alemães possuem pois igual direito de castigar os cidadãos franceses, porventura detidos em flagrante de espionagem. Outrosim as autoridades francesas não se negariam de castigar os seus soldados se porventura praticassem semelhantes delitos mesmo em territorio inimigo. Assim parece que o sr. Goering procura um pretexto para justificar os maus tratos aos prisioneiros aliados.

SKOCZKI

Paryż. Ostrzeżenie Goeringa, że w odwet za każdego rozstrzelanego lotnika niemieckiego niemiecy usmierzą 5, a za jednego spadochroniarza aż 50 jeńców sprzymierzonych, wywarło w kołach franko-brytyjskich wielkie oburzenie. Francuskie ministerstwo wojny zaprzecza kategorycznie złośliwym wieściom o rzekomym rozstrzelaniu lotników niemieckich, pojmanyh w walce. Rozstrzelani są tylko skoczki, opuszczających się poza frontem, poprzebieranych za księży, zakonnice itd. a popełniających nadto występki, karalne tak wedle ustaw francuskich jak i międzynarodowych. Wszak władze niemieckie mają podobne prawo karania obywateli francuskich, jacy byliby przypłapani na uczynkach szpiegowskich. Ze swej strony władze francuskie nie opierałyby się w karaniu swych własnych żołnierzy, gdyby dopuszczali się podobnych przestępstw nawet na ziemi nieprzyjacielskiej. Zdaje się wobec tego, że Goering szuka wymówek, by usprawiedliwić zło obchodzenie się z jeńcami.

WALEWSKI & BOJE

Charutaria Arizona

Rua Jose Bonifacio, 110 (Naprzeciw wędliniarni Girmatte)

Zawiadamiamy Sz. Klientę, że na uroczystości św. Jana otrzymaliśmy wielki wybór ogni i rakiet różnych rodzajów.

Ważne dla przybywających na krótki czas do Kurytyby

Altafateria A.B.C. e Fabrica de Roupas Fellas
Szyjemy ubrania i sobretudy (jesionki) z własnego lub dostarczonego przez klientów towaru, podług miary w przeciągu 8 godzin. Pierwszorzędna robota. — Zamawiając z rana, oddajemy tego samego dnia garnitur gotowy. — Wielki skład kaszmirów, brimów, lino oraz palta męskie i damskie. Ubrania dla mężczyzn i chłoców
SPRZEDAŻ HURTOWA I DETALICZNA
Kurytyba, P. Tiradentes 5, róg placu Gen. Marques Tel. 2612

Wojna

Paryż. Komunikat polskiego sztabu generalnego: „Nasze eskadry biorą udział w walkach po stronie sprzymierzonych. Lotnicy polscy odnieśli liczne i wspaniałe sukcesy. Szereg jednostek polskiej piechoty zajęło już stanowiska na froncie. Polskie okręty wojenne działają wspólnie z flotą angielską. Od początku wojny trwamy w boju i nie złożyliśmy broni ani na chwilę. Okręt wojenny, utracony w działaniach, ma już następcę. Nasze okręty bojowe „Blyskawica“ i „Burza“ zestrzeliły ostatnio szereg samolotów nieprzyjacielskich typu „Heinkel“. Polskie aparaty myśliwskie odniosły świetne zwycięstwa w Norwegii, w czasie bitwy pod Snowfjelben i Ankenas. Obie te miejscowości leżą w pobliżu Narwiku“.

Paryż. Brygada polskich strzelców podhalańskich, która brała udział w zdobyciu Narwiku, zajęła do niewoli liczne siły nieprzyjacielskie. Zdobyła również znaczne ilości materiału wojennego, jak armaty, armaty przeciwczołgom, karabiny maszynowe itd. Jak obliczają sami niemiecy, brygada zadała im straty, wynoszące przeszło 200 chłopów.

Paryż. Polska Agencja Urzędowa ogłasza: W zdobyciu Narwiku brygada strzelców podhalańskich odznaczyła się duchem poświęcenia i swą bravurą. Żołnierze nasi wykonali całkowicie powierzone im zadanie, podtrzymując godnie tradycje bohaterstwa wojska polskiego. W działaniach tych wzięliśmy dużo jeńców i zdobyliśmy wielkie ilości materiału wojennego na nieprzyjaciela. Straty niemieckie były wielkie. Nasze własne straty nie przeszły kilku dziesiątek żołnierzy i dwóch oficerów.

Londyn. Gdy wojska anglo-francuskie wyciwały się z Belgii po poddaniu się króla Leopolda, okręty wojenne angielskie i polskie trzymały w nieustannym ogniu swych armat stanowiska wojsk niemieckich. Polscy burzyciela polskiego „Grom II“ rozproszyły znaczną kolumnę czołgów nieprzyjacielskich, z których ledwie garść zdążyła uratować się szybko ucieczką. Jeden z pocisków „Grom II“ trafił w sam środek kolumny amunicyjnej i gazolinowej, powodując olbrzymi wybuch, który się słyszało aż na brzegach Anglii.

Paryż. Porty Calais i Dun-

Biuro Nieruchomości

Kupna i sprzedaże, administracja nieruchomości hipoteki

Czy chcesz sprzedać, albo kupić jaką nieruchomość? Twój lokator nie płaci komornego, lub niszczy dom, w którym mieszka? Masz trudności przy kupnie lub sprzedaży? Udaj się do nas, a sprawa twoja zostanie sumiennie załatwiona

Adwokaci dr. Roguski i dr. Radziwiński

Pr. Tiradentes 509, 2 piętro, Telefon 772 Kurytyba

SUL AMERICA CAPITALIZAÇÃO

NAJWIĘKSZA KOMPANIA KAPITALIZACYJNA W AMERYCE PŁD.

AMORTYZACJE W MAJU 1940

Dnia 31 zostały wylosowane następujące kombinacje:

Y N J A O V J J O T Q Y K J U A Q U

Posiadacze powyższych tytułów otrzymają natychmiast zamorfyzowany swój kapitał, do jakiego mają prawo — i w tym celu zechcą się zgłosić do biura kompanii przy ul. Barão do Rio Branco nr. 39 w Kurytybie

SUL AMERICA CAPITALIZAÇÃO

REDACJA I ADMINISTRACJA: Rua Em. PEP...
Prenumerat...
W Brazylii...
W Argentynie...
W U.S.A. i...
5 pezőw...
Płatna...
Cena nume...
Za Kurytyb...
NR. ...
Brazylii...
których prz...
znę. W Mo...
kompania...
starcza kraj...
za i stali sw...
niając się ty...
najmniej w...
nia przywoz...
wania upły...
ce. Zakład...
rza dużo że...
gatunku. Al...
bardzo dale...
go zapotr...
Roczna wyt...
Monlevade...
ten stali. Je...
sobie wysł...
jednak stan...
cząp część...
rocznie zu...
sprowadzi...
stali za k...
milrejsów...
ratów i naj...
za pół mil...
Piecie to...
skiej mają...
dowiaduje...
dotyc...
żelaza. Po...
jeszcze w...
ka-nienneg...
levade sto...
w niewiel...
przetapiają...
tym sposo...
bardzo dob...
wiera bów...
Kop...
Dr. Adh...
gizny inte...
stanie S. P...
godniu po...
Celem pod...
się z bliska...
wania fud...
bogatej ok...
Bonito prz...
do Ajiah...
parafiskie...
scowoscia...
ludność w...
W okolicy...
Stanu zwi...
kopańco...
A side...
O Brasi...
beneficiam...
Em Monl...
Minas Ger...
go Mineir...
ncendo a...
cionais, li...
nos em p...
consequen...
nossos ce...
geiro. A...
produz m...
otina qua...
ainda mu...
suprir dot...
Com efeti...
média é c...
ago por a...
stante elev...
na verda...
pequena...
Brasil cor...
1938 imp...
ago no va...
contos e...
lhos e fer...
valor, que...
contos.
As usi...
Belgo-Mir...
recentes...
capacitad...
da produ...
não se te...
Brasil j...
duzem c...
utiliza car...
lornos de...
de o tim...
pletament...
As...
O dr. A...
mico inte...
Paulo rec...
uma excu...
A finalid...